

початку масових гібридних війн (Югославія, Афганістан, Лівія, Грузія, Сирія, Україна), масштабних міграційних процесів з країн Північної Африки та Азії в країни Європи, концентрації світового промислового виробництва в Китаї, бурхливого нарощення екологічних катастроф по всіх континентах світу. Слід звернути увагу на приховані фінансові зміни світової економіки, що стосуються втрати лідируючого положення долара на світовому ринку переорієнтацію фінансового накопичення у вигляді золотих запасів країн, відмову від сплати державних боргів перед світовими фінансовими інститутами (приклад – Аргентина). Крім того, відбувся саміт країн, які сформували додаткову фінансову можливість у межах існуючого фінансового світового механізму (МВФ, СБ, Організація економічної співпраці та розвитку) через створення Банку розвитку BRICS та введення нового так званого валютного резервування.

Щодо прогнозу розвитку світової економіки, вкажемо три запропоновані сценарії, озвучені Анхелем Гурією [1]. Перший – це V-подібне падіння та різке відновлення, при цьому сам автор відхиляє дану тенденцію. Другий – більш ймовірно дає позицію на U-подібного падіння з довгим періодом на дні. Третій – L-падіння, при умові, що не будуть прийнятий антикоронавірусний план економічних дій. Дані прогнози базуються на сценарному припущенні гальмування економічного зростання в наслідок коронавірусу.

Таким чином, західна наукова думка усі прогнози зводить до традиційного розгляду як економічно-фінансова криза світового масштабу з затяжним періодом економічної депресії.

Проте, враховуючи нами довгострокові глобальні тенденції та зміни, слід відзначити, що ця криза є нетиповою в економічному плані, а виступає краховою для капіталістичної моделі світового господарювання. Іншими словами, капіталізм досяг свого апогею і кінцевого розвитку. Ринкове розширення системи споживання за рахунок фінансово-валютних механізмів теоретично та практично стало неможливим.

Отож короткозорість популістичних та політичних економістів не дає відслідкувати концептуальну зміну системи національної та світової економіки. Епоха економіки на базі рабства та громадянства закінчується остаточно. На її протигагу зароджується новітня економічна система на основі вільного людства з пріоритетом творчого потенціалу господарювання. Виходить на пріоритет модель природно-укладної економіки, яка базується на природоохоронних засадах та природно-укладної енергетики, що діє на фундаментально нових основах фізики.

1. Global economy will suffer for years to come, says OECD. BBC news. URL: <https://www.bbc.com/news/business-52000219>.

2. Бурковський І. Коронавірус: епідемія як економічний шок. Офіційний сайт Інституту економічних досліджень та політичних консультацій. URL: <http://www.ier.com.ua/ua/publications/articles?pid=6329>.

3. Майкл Спенс. Глобальный экономический тормоз. Офіційний сайт Brics, business magazine. URL: <https://bricsmagazine.com/ru/articles/globalnyy-ekonomicheskyy-tormoz>.

4. Лесютина Я.В. Усилия брикс по изменению мировой валютно-финансовой системы. *Национальные интересы: приоритеты и безопасность*. 2016. № 11. 143-157.

Стрєбкова Г.М.

студентка

Білявський В.М.

к.е.н, доцент

Національний авіаційний університет

ЕФЕКТИВНІСТЬ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ ТА КРИТЕРІЇ ЇХ ОЦІНКИ

Ефективність управління відіграє велику роль у діяльності підприємства. Головна ціль ефективності у прийнятті управлінського рішення – це зробити так, щоб ресурси підприємства змогли перетворитися на прибуток, тобто могли бути використані по максимуму. Оцінка ефективності виступає одним із головних пунктів в управлінні. Вона допомагає встановити, яке з альтернативних рішень зможе найбільш об’ємно задовольнити поставлені цілі.

Під ефективністю в економіці розуміють співвідношення між результатами фінансово-господарської діяльності [1]. Як правило, вони характеризуються прибутком та витратами, на отримання цього прибутку. Тобто, ефективність управлінського рішення – це ресурсна результативність, отримана за підсумками підготовки або реалізації управлінського рішення в організації. Ресурсами можуть виступати фінанси, матеріали, здоров'я персоналу, організація праці, тощо.

Ефективності управлінських рішень бувають:

Організаційна – розуміється як факт досягнення організаційних цілей за рахунок меншого числа працівників або меншого часу.

Економічна – співвідношення вартості додаткового продукту, отриманого за рахунок реалізації конкретного управлінського рішення, і витрат на його підготовку та реалізацію.

Соціальна – факт досягнення соціальних цілей для більшої кількості осіб і суспільства за більш короткий час, меншим числом працівників та фінансовими витратами.

Технологічна – факт досягнення певних результатів (галузевого, національного чи світового технологічного рівня виробництва), запланованих у бізнес-плані, за рахунок більш короткого часу або менших фінансових витрат.

Психологічна – факт досягнення психологічних цілей для більшого числа працівників або населення за більш короткий час, меншим числом працівників або меншими фінансовими витратами.

Правова – ступінь досягнення правових цілей організації і персоналу за більш короткий час, меншим числом працівників або меншими фінансовими витратами.

Екологічна – факт досягнення екологічних цілей організації і персоналу за більш короткий час, меншим числом працівників або меншими фінансовими витратами.

Етична – факт досягнення моральних цілей організації і персоналу за більш короткий час, меншим числом працівників або меншими фінансовими витратами.

Політична – факт досягнення політичних цілей організації та персоналу за більш короткий час, меншим числом працівників або меншими фінансовими витратами.

Більш того, ефективність управлінських рішень може визначатися на ієрархічних рівнях організації за кількістю включеного персоналу та організацій. За цим виділяються ефективності управлінських рішень на рівні виробництва і управління в організації, групи підприємств, галузі, регіону, країни.

Щоб успішно та досконало врахувати перспективність кожної з альтернатив, використовуються спеціальні показники – критерії оцінки ефективності управлінських рішень [2]. Вони допомагають більш детально та точно оцінити можливості організації, враховуючи всі ресурси та потужності. Але зазвичай одних критеріїв, що відповідають за конкретні показники замало, щоб охопити всю ситуацію альтернативи. Тому зазвичай використовують комплекси критеріїв, що інтегруються в більш узагальнюючі показники ефективності.

У прийнятті управлінських рішень керівник використовує якісні критерії, які визначають індивідуальну специфіку конкретної ситуації та кількісні, що є більш універсальною характеристикою.

Кількісні критерії прийняття управлінських рішень можна поділити на:

- короткострокове планування виробничих програм;
- управління матеріальними потоками;
- вибір між власним виробництвом і закупівлею на стороні;
- установлення цін на продукцію.

Якісні ж критерії поділяються на більш складні та більш направлені категорії.

Окремо існують критерії оцінки якості управлінського рішення, що включають вдосконалення:

- технологічних систем;
- якість виконання і оформлення документів;
- якість організаційної структури;
- раціональний розподіл робіт між виконавцями;

- програмної організації роботи;
- дотримання термінів виконання етапів рішення;
- рівень кваліфікації виконавців;
- установчо-мотиваційні критерії;
- повнота матеріально-технічного забезпечення;
- якості інформаційного забезпечення тощо.

З точки зору функціонування суб'єкта управління, тобто самої управляючої підсистеми, критеріями економічної ефективності управлінських рішень можуть бути:

- швидкий збір необхідної інформації для прийняття управлінських рішень;
- здатність приймати оптимальне рішення в найкоротший строк;
- оперативність доведення рішень до виконавців;
- забезпечення чіткого виконання рішень;
- здійснення комплексного контролю за виконанням рішень.

Взагалі коло всіх критеріїв вельми обширне. Всі ці критерії мають бути відображені в певній системі показників ефективності.

Особливу роль в ефективності рішень відіграють методи доведення прийнятих управлінських рішень до виконавців.

Управлінське рішення ефективне, якщо воно має на меті суспільну мотивацію та інтереси [3]. Співробітники повинні знати, якими мотивами керувався керівник, приймаючи будь яке рішення і які цілі будуть досягнуті в результаті його виконання. Це одна із головних умов ефективності управлінського рішення.

Ефективність та об'єктивна її оцінка відкривають перед керівництвом можливості передбачати та прогнозувати можливі перспективи. А це, в свою чергу, дозволяє зрозуміти, який крок необхідно обрати, щоб повести організацію до розвитку, а не занепаду.

1. Білявський В.М. Оцінка ефективності соціальних технологій у системі корпоративного управління організацією. *Вчені записки ун-ту «КРОК»*. Випуск 28 : Том I. 2011. С. 21-29.

2. Лебедев І.В. Соціальні технології сучасного менеджменту. *Формування ринкової економіки: зб. наук. праць. Спец. вип. Стратегічні імперативи сучасного менеджменту*. К.: КНЕУ, 2012. Ч. 2. С. 362-375.

3. Biliavskiy V., Biliavska J. Evaluation of personal career management efficiency of trade enterprise employees. *Canadian Journal of Science and Education: journal*. Toronto, 2014. № 2 (6). P. 684-695.

Тюріна С.Є.

студентка

Малтиз В.В.

к.е.н., доцент

Запорізький національний університет

МАРКЕТИНГОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ НОВИХ ТРЕНДІВ

Зростання значущості маркетингу для бізнесу. Все більше компаній і підприємців усвідомлюють, що їм потрібен маркетинг. Щоб досягти успіху в новому році, компаніям потрібно стати ще більш гнучкими, діяти сміливіше, швидше та креативніше, приділяти належну увагу маркетингу, слідкувати за тенденціями не лише на українському ринку, а й за кордоном. Часто компаніям не вистачає коштів на утримання власного відділу маркетингу або висококваліфікованих фахівців, тому для них правильним рішенням є аутсорсинг маркетингових послуг. Компанія змушена продавати свою продукцію, супроводжуючи її оригінальними, інформативними і привабливими зверненнями, які задовольняли б потреби цих товарів і потреби споживачів. Застосування маркетингових інновацій в системі маркетингових комунікацій є надзвичайно актуальною проблемою через перенасиченість ринку традиційною рекламою. З кожним роком технологія йде вперед, нові тенденції набирають обертів, і це впливає на всі схеми, за якими люди ведуть бізнес у цифровому світі. А щоб